

Årsrapport 2015

ConocoPhillips Norge *Pensjonskasse*

Selskapsinformasjon

Organisasjonsnummer: 879 255 562

Postadresse: Postboks 3, 4064 Stavanger

Besøksadresse: Ekofiskveien 35, 4056 Tananger

Styremedlemmer utnevnt av
ConocoPhillips Norge:

Styremedlemmer:

Jonny Mæland (styreleder)
Kristin Hovda Anfinsen
Jarl Ellingsen
Thomas Andre Fredriksen Olafsrud
Christian Bruusgaard (uavhengig)

Varamedlemmer:

Egil Jacobsen

Styremedlemmer valgt av
medlemmene:

Styremedlemmer:

Eirik Birkeland
Hans Winkels

Varamedlem:

Rolf Bolstad

Daglig leder: Rønnaug Hillier

Ansvarshavende aktuar: Mercer (Norge) AS, v/ Pål N. Henriksen

Revisjon: Ernst & Young AS

Medlemsforetak: ConocoPhillips Norge
Stiftelsen Ekofisk Junior

Årsberetning 2015

Om virksomheten

ConocoPhillips Norge Pensjonskasse ble etablert i 1987. Pensjonskassen er en selveiende institusjon som forvalter ytelsesbaserte pensjonsordninger etter foretakspensjonsloven og i samsvar med særskilte avtaler med medlemsforetakene ConocoPhillips Norge og Stiftelsen Ekofisk Junior. Pensjonsordningene skal sikre utbetaling av alderspensjon og uførepensjon til Pensjonskassens medlemmer og fripoliseinnehavere, og etterlattepensjon til ektefelle, registrert partner og barn.

Virksomheten drives fra ConocoPhillips Norge sitt kontor i Tananger. Pensjonskassen hadde ingen ansatte pr. 31.12.2015. Administrasjon og daglig drift utføres gjennom kjøp av tjenester. Pensjonskassens virksomhet er ikke av en slik karakter at den forurenser det ytre miljø.

Rettsstilling

Pensjonskassen driver konsesjonspliktig virksomhet, og står under tilsyn av Finanstilsynet. Selskapet er registrert i Foretaksregisteret. Virksomhet og økonomiske forhold holdes rettslig atskilt fra medlemsforetakenes virksomhet.

Styre og daglig leder

Pensjonskassens øverste organ er styret. I henhold til vedtektene skal styret bestå av åtte medlemmer, hvorav to styremedlemmer velges av og blant Pensjonskassens medlemmer og de øvrige styremedlemmene utnevnes av ConocoPhillips Norge. Styremedlemmenes funksjonstid er tre år. Styret velger selv sin leder, og utpeker daglig leder som står for den daglige ledelse av Pensjonskassens virksomhet.

Styreperioden for de medlemsvalgte styremedlemmene opphørte 31.3.2015. Det ble gjennomført valg våren 2015 hvor Hans Winkels ble gjenvalgt som styremedlem, Eirik Birkedal ble valgt som nytt styremedlem og Rolf Bolstad ble valgt som varamedlem. Christian Bruusgaard ble utnevnt som nytt uavhengig styremedlem med virkning fra 1.1.2015. Kjell B. Hveding fratradte som styremedlem den 25.9.2015, og Gisle Eriksen fratradte som varamedlem med virkning fra 30.10.2015. Disse styrevervene er foreløpig ikke erstattet.

Det ble avholdt fire ordinære styremøter og tre skriftlige styremøter i 2015.

Medlemsforhold

Ved utgangen av 2015 hadde Pensjonskassen totalt 1 966 aktive medlemmer, 1 013 pensjonister og 91 fripolisekunder. Antall aktive medlemmer er i løpet av året redusert med 122 personer, og antall pensjonister er økt med 96 personer. Samtlige fripolisekunder har kommet til i løpet av året.

Vesentlige hendelser i 2015

Virksomhetsutvidelse

Pensjonskassen mottok den 3.2.2015 Finanstilsynets godkjenning på utvidet konsesjon som omfatter utstedelse, administrasjon og forvaltning av fripoliser og fortsettelsesforsikringer for medlemmer som avslutter sitt ansettelsesforhold i medlemsforetakene, og fripoliser som oppstår som følge av eventuelle endringer i pensjonsplaner. Styret vedtok den 17.3.2015 nye pristariffer som gjelder for fripoliser og fortsettelsesforsikringer. Samtidig ble reviderte pensjonsforsikringsavtaler med medlemsforetakene vedtatt.

Lukking av ytelsesbasert foretakspensjonsordning i ConocoPhillips Norge

ConocoPhillips Norge besluttet i september 2015 å lukke den ytelsesbaserte foretakspensjonsordningen for dekningene alderspensjon, ektefellepensjon og barnpensjon med virkning fra 1.10.2015. Alle nyansatte blir etter dette tidspunktet innmeldt i foretakets innskuddspensjonsordning som forvaltes utenfor Pensjonskassen. Alle ansatte i ConocoPhillips Norge som var aktive medlemmer i Pensjonskassen pr. 30.9.2015 mottok tilbud om frivillig overgang til innskuddspensjonsordning med virkning fra 1.1.2016, og med påfølgende utstedelse av fripolise fra den ytelsesbaserte foretakspensjonsordningen. Til sammen 268 medlemmer valgte en slik overgang.

Endring i uføreproduktet

Nye regler for uføretrygd i folketrygden trådte i kraft 1.1.2015. Myndighetenes formål med de nye reglene er å skape en ordning som støtter opp under arbeidslinjen. Med sikte på å tilpasse private ordninger til de nye reglene for uføretrygd i folketrygden, fastsatte Stortinget den 22.5.2015 nye lovregler som gir rammer for uføredekninger i private skattefaviserte ordninger. De nye reglene trer i kraft 1.1.2016, og med en frist til 1.1.2017 for å bringe eksisterende uførepensjonsordninger til opphør.

For å gjøre enkelte tilpasninger til det nye regelverket ble det i 2015 besluttet at opptjening av uførepensjon for nyansatte etter 30.9.2015 skal være uten fripoliseopptjening. For alle andre medlemmer stopper fripoliseopptjening av uførepensjon den 1.1.2016. Dette innebærer utstedelse av fripoliser for opptjente uførepensjonsrettigheter den 1.1.2016.

Det vil i løpet av 2016 bli jobbet fram et nytt uføreprodukt i samsvar med rammene som er gitt i de nye reglene for uføredekninger i private skattefaviserte ordninger.

Ny lov om finansforetak

Ny lov om finansforetak (finansforetaksloven) ble sanksjonert 10.4.2015. Pensjonskasser defineres i den nye loven som et finansforetak. Finansforetaksloven innebærer først og fremst en forenkling og modernisering av regelverksstrukturen som i dag gjelder for aktørene i finansbransjen. For Pensjonskassen medfører loven blant annet en innstramning av regler for styremedlemmer og daglig leder, krav om kjønnsfordeling i styret og frekvens for styrerapportering. Med enkelte unntak, er det gitt en generell overgangsperiode fram til 1.1.2017 for å tilpasse Pensjonskassens regelverk til den nye loven.

Finansforetaksloven gir i tillegg nye regler om kapitalkrav som gjelder med virkning fra 1.1.2016. Forsikringsselskap blir underlagt regler som svarer til EUs Solvens II regelverk. Fra samme tidspunkt opphører gjeldende kapitaldekningsregelverk. Pensjonskasser er foreløpig unntatt fra Solvens II regelverket, men Finanstilsynet foreslår i brev til Finansdepartementet av 27.1.2016 at en forenklet versjon av Solvens II innføres som et bindende kapitalkrav for pensjonskasser med effektiv virkning fra 1.1.2018. Finanstilsynet foreslår videre at en forenklet versjon av Solvens II utformes med utgangspunkt i stresstest I som pensjonskasser allerede er kjent med. I Finansdepartementets brev av 18.02.2016 blir Finanstilsynet bedt om innen 30.3.2016 å utarbeide høringsnotat og utkast til forskriftsregler om nye kapitalkrav for pensjonskasser.

Avtale om regnskapstjenester

Pensjonskassen inngikk i mai 2015 en leveranseavtale med BDO som omfatter diverse regnskapsrelaterte tjenester. Avtalen trådte i kraft med umiddelbar virkning. Dette innebærer en overføring av enkelte regnskapsrelaterte oppgaver fra ConocoPhillips Norge til BDO. Avtalen med ConocoPhillips Norge ble endret tilsvarende.

Redusert beregningsrente

Finanstilsynet vedtok i juni 2014 at høyeste tillatte beregningsrente settes ned fra 2,5 prosent til 2,0 prosent for ny opptjening fra 1.1.2015. Dette innebærer at framtidige pensjonsutbetalinger i større grad skal sikres gjennom premiebetaling og i mindre grad gjennom avkastning på forsikringsmidlene, noe som begrunnes ut fra gjeldende markedsforhold.

Endring i selskapsskattesats

Skatt på alminnelig inntekt ble i desember 2015 vedtatt endret fra 27 prosent til 25 prosent med virkning fra 1.1.2016. Denne endringen er implementert i utsatt skatt pr. 31.12.2015.

Kapitalforvaltning

Kapitalforvaltningsstrategi

Forvaltning av Pensjonskassens eiendeler skjer i samsvar med styrets til enhver tid vedtatte kapitalforvaltningsstrategi. Denne strategien har som formål å sikre at kapitalforvaltningen utøves forsvarlig i samsvar med gjeldende regelverk, og at kundenes, pensjonistenes og andre pensjonsberettigedes interesser blir ivaretatt på en betryggende måte. Pensjonskassens kapitalforvaltningsstrategi blir evaluert og styrebehandlet årlig.

Endringer i aksjeporteføljen

Pensjonskassen innløste i 2015 samtlige andeler investert i Skagen Global II og Pareto Aksje Global, og 36 prosent av andelene investert i Pareto Aksje Norge. Innløsningsene ga realiserte gevinster på til sammen 705 millioner kroner. Pensjonskassen oppnådde i tillegg en realisert gevinst på 25 millioner kroner som følge av konvertering av andeler til ny andelsklasse i Lansdowne. Det ble gjennom året kjøpt nye andeler i tre eksisterende og tre nye aksjefond for til sammen 1 515 millioner kroner. Netto kjøp av aksjeandeler etter fradrag for innløsninger utgjorde 156 millioner kroner.

Nye andeler i eiendomsfond

Pensjonskassen kjøpte andeler, gjennom ulike emisjoner, i Storebrand Eiendomsfond Norge KS for til sammen 190 millioner kroner i 2015. I tillegg har Pensjonskassen i løpet av året reinvestert utdelt utbytte fra eiendomsfond på til sammen 45 millioner kroner.

Finansiell risiko

Renterisiko

Obligasjonsporteføljen er eksponert for risiko knyttet til endringer i markedsrenten langs rentekurven. Det er i løpet av året ikke benyttet finansielle instrumenter for å redusere denne risikoen. Renterisikoen kontrolleres gjennom kapitalforvaltningsstrategiens rammer for maksimal durasjon. Gjennomsnittlig durasjon i obligasjonsporteføljen er økt fra 2,7 til 3,3 gjennom året, noe som isolert sett øker risikoen i porteføljen. Den negative effekten ved økt durasjon blir likevel i stor grad motregnet mot redusert markedsrente i den korte enden av rentekurven. Dette gir i sum en tilnærmet uendret renterisiko i obligasjonsporteføljen sammenlignet med året før.

Pensjonskassen er i tillegg eksponert for endring i markedsverdi knyttet til forsikringsforpliktelser ved at selskapet har forpliktet seg til å utbetale avtalte beløp på framtidige tidspunkter. Differansen mellom grunnlagsrenten og markedsrenten tilsvarende durasjonen for forsikringsforpliktelsene pr. 31.12.2015 er marginalt redusert sammenlignet med 31.12.2014. Dette gir isolert sett en lavere risiko sammenlignet med året tidligere. På den annen side har bokført forsikringsforpliktelse økt gjennom året, noe som i sum øker den samlede renterisikoen i porteføljen.

Aksjerisiko

Verdien av andeler i aksjefond er eksponert for generell markedsrisiko knyttet til makroøkonomiske forhold, og til spesifikk selskapsrisiko. Porteføljens diversifisering over mange regioner, sektorer og selskaper gir en begrenset spesifikk selskapsrisiko. God avkastning i aksjeporteføljen samt netto kjøp av nye andeler har bidratt til en økt aksjerisiko gjennom året.

Valutarisiko

Investeringer i globale og nordiske aksjefond er eksponert for tap knyttet til negativ valutakursutvikling i forhold til norske kroner. Pensjonskassen har ikke valutasikret sine aksjeposisjoner i 2015. Den samlede valutarisikoen har økt i løpet av året som følge av god avkastning samt netto kjøp av nye andeler i globale aksjefond. Samtlige investeringer i globale obligasjonsfond er valutasikret til norske kroner.

Eiendomsrisiko

Pensjonskassen har indirekte investeringer i ubelånte næringseiendommer som er lokalisert i Norge. Eiendomsinvesteringene er eksponert for markedsmessig risiko, operasjonell risiko, juridisk risiko og finansiell risiko. Markedsmessig risiko består i makroøkonomiske forhold, eiendommens beliggenhet og risiko knyttet til justering av leie. Operasjonell risiko omfatter teknisk risiko, risiko knyttet til leietakere og forsikringer. Juridisk risiko knytter seg til rammebetingelser, servitutter, bruk av hjemmelselskaper mv. Eiendomsporteføljen har en god diversifisering i ulike bygg, leietakere, sektorer og regioner. Som følge av økt allokering til eiendom, har den samlede eiendomsrisikoen økt gjennom året

Kredittrisiko

Obligasjoner og sertifikater er eksponert for endring i markedspris forårsaket av endret pris på konkurrisiko. Pensjonskassen har i sin kapitalforvaltningsstrategi og i forvaltningsmandat fastsatt enkelte restriksjoner som har til hensikt å kontrollere kredittrisikoen. Ved utgangen av året besto 62 prosent av underliggende posisjoner i verdipapirer utstedt fra selskaper med kredittrating lik BBB eller bedre, 3 prosent i verdipapirer utstedt fra selskaper med kredittrating BB og lavere, og 35 prosent i verdipapirer utstedt fra ikke ratede norske banker, finansinstitusjoner og kommuner. Durasjonen knyttet til papirer utstedt fra selskaper med kredittrating BB og bedre har økt gjennom året, noe som gir en høyere samlet kredittrisiko sammenlignet med året før.

Motpartsrisiko

Pensjonskassen er eksponert for motpartsrisiko knyttet til inngåtte reassuranseavtaler og bankinnskudd. Reassuranseavtale er inngått med et syndikat av selskaper som har en tilfredsstillende rating.

Forsikringsrisiko

Pensjonskassens forsikringsforpliktelser er eksponert for dødelighetsrisiko, opplevelsesrisiko og for uførhetsrisiko (biometrisk risiko). Dødelighetsrisiko omfatter risiko for dødsfall som utløser utbetalinger eller avsetningsbehov for Pensjonskassen. Opplevelsesrisiko består i at de forsikrede lever lenger enn det forsikringstekniske beregningsgrunnlaget har tatt høyde for. Uførhetsrisiko betegner risiko for tap gitt endring i uføretilfeller utover det som er forutsatt i beregningsgrunnlaget. Risikoresultatet var i 2015 positivt for delresultatene opplevelse og uførhet, men ga et negativt bidrag knyttet til død. Summen av resultatet knyttet til opplevelse og død var imidlertid positivt.

Likviditetsrisiko

Eiendomsinvesteringer vurderes som lite likvide posisjoner, og betraktes derfor som langsiktige investeringer. Vedtatt kapitalforvaltningsstrategi, inklusiv likviditetsstrategi, sørger for at Pensjonskassen til enhver tid har likvide midler plassert i det norske pengemarkedet. Dette gjør Pensjonskassen i stand til å møte løpende utbetalingsforpliktelser.

Risikostyring

Pensjonskassens risikostyring framgår blant annet gjennom styrets vedtatte overordnede strategi som angir risikorammer og handlingsregler. Pensjonskassens forsikringsstrategi beskriver måling av biometrisk risiko, katastroferisiko, kostnadsrisiko, renterisiko samt retningslinjer for reassuranse. Kapitalforvaltningsstrategien spesifiserer retningslinjer for kapitalforvaltningen, fullmakter og rapporteringskrav. Strategidokumentene gjennomgås og styrebehandles årlig.

Finansiell risiko måles minimum hvert kvartal ved å simulere et forventet tap dersom et forhåndsdefinert scenario skulle inntreffe. Målingen benytter seg av Finanstilsynets til enhver tid gjeldende stresstester. Risikotoleranse fastsettes som tapspotensial sett i forhold til bufferkapitalen. Tapspotensial omfatter markedsrisiko, forsikringsrisiko, motpartsrisiko, konsentrasjonsrisiko og operasjonell risiko. Styret har fastsatt handlingsregler for ulike grader av bufferkapitalutnyttelse. Styrets vurdering er at Pensjonskassen har en tilfredsstillende bufferkapital i forhold til den risikoen Pensjonskassen er eksponert for.

Pensjonskassen gjennomgår årlig operasjonelle risikofaktorer og de interne kontrolltiltak som sikrer mot disse. Kontrolltiltakene er nedfelt i interne kontrollrutiner som blir fulgt i den løpende driften. Styret behandlet i desember den årlige dokumentasjonen for internkontroll fra daglig leder og en uavhengig attestasjonsrapport fra ekstern revisor, og fant denne dokumentasjonen tilfredsstillende.

Markedsutvikling

2015 har vært preget av betydelig fall i oljeprisen, svekkelse av den norske kronen, avtagende vekst og stigende arbeidsledighet i Norge. Lav oljepris, utsikter til lavere inflasjon og kapasitetsutnyttelse bidro til at Norges Bank besluttet å redusere styringsrenten med 0,25 prosentenheter i både juli og september. Dette har bidratt til å redusere rentedifferanse mot utlandet. Redusert oljepris og rentedifferanse mot utlandet har svekket den norske kronen vesentlig gjennom året.

En kombinasjon av internasjonale faktorer, en svekket norsk økonomi og økt sannsynlighet for banktap ga i andre halvår en betydelig svekket likviditet og utgang i kredittspreader i det norske obligasjonsmarkedet. Samtidig har den risikofrie renten vært historisk lav gjennom året. Norske statsobligasjoner med løpetid på 3 år ga i 2015 en avkastning på 1,6 prosent.

I aksjemarkedet steg den norske fondsindeksen med 6,7 prosent. Som følge av en svekket krone i forhold til US Dollar ga Morgan Stanleys verdensindeks en avkastning på hele 17,5 prosent målt i norske kroner. Den samme indeksen ga en negativ avkastning på 0,9 prosent målt i US Dollar.

Det er stor usikkerhet knyttet til de makroøkonomiske utsiktene for 2016. Året startet med en betydelig kursnedgang for norske og globale aksjer, men har de seneste ukene hentet inn noe av nedgangen.

Årsregnskapet 2015

Premie og premiereserve

Kostnadsført bruttopremie var i 2015 på 373,4 millioner kroner, som er 81,3 millioner kroner lavere enn i 2014. Reduksjonen skyldes i hovedsak lønnsfrys for ansatte i ConocoPhillips Norge i 2015. Medlemsforetakene har i løpet av året innbetalt premie på til sammen 415,3 millioner kroner.

Premiereserven var på 4 832,5 millioner kroner ved utgangen av 2015, som innebærer en økning på 514,5 millioner kroner i løpet av året. Grunnlagsrenten for rettigheter opptjent før 2004 er i 2015 redusert fra 4,0 prosent til 3,0 prosent. Dette medførte en økning i premiereserven på 239,1 millioner kroner som er finansiert fra kundeoverskudd i 2015.

Pensjoner mv.

Pensjonskassen har i løpet av året kostnadsført pensjoner på 136,6 millioner kroner og utløsningsbeløp på 7,9 millioner kroner. Tilsvarende tall for 2014 var henholdsvis 118,0 og 16,3 millioner kroner. Fripoliser forvaltes på egen balanse med virkning fra 1.2.2015. Pensjonistene fikk i 2015 regulert sine pensjoner med 1,5 prosent.

Avkastningsresultat

Bokført og verdijustert kapitalavkastning beregnet i samsvar med modifisert Dietz var i kollektivporteføljen på henholdsvis 16,6 prosent og 8,7 prosent. Tilsvarende avkastning for 2014 var på henholdsvis 9,8 prosent og 11,0 prosent. Den verdijusterte kapitalavkastningen for ulike aktivklasser var i 2015 på 18,4 prosent for aksjer, 8,5 prosent for eiendom, 0,8 prosent for obligasjoner og 1,3 prosent for pengemarkedsplasseringer.

Den verdijusterte avkastningen på aksjer har fått et vesentlig bidrag fra svekkelsen av den norske kronen gjennom året.

Balanse

Forvaltningskapitalen har i 2015 økt med 829,1 millioner kroner som skyldes god netto avkastning samt premieinnbetalinger fra medlemsforetakene. Den totale forvaltningskapitalen på 7 692,8 millioner kroner fordeler seg med 90 prosent på kollektivporteføljen og 10 prosent på selskapsporteføljen. 42 prosent av forvaltningskapitalen var ved utgangen av året allokert til obligasjoner og obligasjonsfond, 41 prosent til aksjefond, 12 prosent til eiendomsfond og 5 prosent til pengemarkedsinstrumenter.

Egenkapitalen har i løpet av året økt med 175,1 millioner kroner, og utgjør 695,8 millioner kroner ved årets slutt. Økning skyldes netto avkastning på investeringer i selskapsporteføljen, positivt administrasjonsresultat, rentegarantipremie og fortjenesteelementer som er innbetalt gjennom pristariffen.

Forsikringsforpliktelser har økt med 630,7 millioner kroner, og utgjør 6 915,4 millioner kroner ved årets slutt.

Kontantstrøm

Operasjonelle aktiviteter bidro til en netto positiv kontantstrøm på 378,7 millioner kroner som kan tilskrives innbetalte premier fra medlemsforetakene, innbetalte renter og utbytte. Investeringsaktiviteter medførte en netto negativ kontantstrøm på 287,9 millioner kroner som skyldes netto investeringer i globale aksjefond og eiendomsfond. Sammen med marginale utbetalinger knyttet til finansieringsaktiviteter fikk Pensjonskassen en positiv kontantstrøm på 90,6 millioner kroner i løpet av 2015. Disse midlene vil i bli benyttet som bidrag i finansiering knyttet til kjøp av andeler i et globalt aksjefond tidlig i januar 2016.

Soliditetsberegninger

Ved utgangen av året hadde Pensjonskassen en kapitaldekningsprosent på 12,6 prosent, sammenlignet med 13,2 prosent i 2014. Kapitaldekning beregnes som netto ansvarlig kapital i prosent av risikovektet balanse. Minimum krav til kapitaldekning er 8,0 prosent. Solvensmarginkapital utgjør 362 prosent av solvensmarginkrav ved utgangen av året, sammenlignet med 299 prosent året før. Solvensmarginkapitalen skal sikre at Pensjonskassen har tilstrekkelige midler til beskyttelse mot negative svingninger i forsikringsvirksomheten. Minimum krav til solvensmarginkapital er i solvensmarginforskriften fastsatt til 100 prosent av solvensmarginkravet.

Resultat i kollektivporteføljen

Bokført avkastning i kollektivporteføljen utgjør 589,8 millioner kroner etter kostnadsført rentegaranti på 151,0 millioner kroner. 239,1 millioner kroner er anvendt ved å skrive opp premiereserve gjennom at opptjening av rettigheter på 4,0 prosent grunnlagsrente reduseres til 3,0 prosent grunnlagsrente. 191,3 millioner kroner er overført til tilleggsavsetninger, 151,2 millioner kroner er overført til premiefond, pensjonistenes overskuddsfond og fripoliseregulering, og 8,2 millioner er overført til erstatningsavsetninger, risikoutjevningfond og egenkapital.

Det samlede risikoresultatet på 25,3 millioner kroner består av risikoresultat for død på -3,0 millioner kroner, risikoresultat for opplevelse på 10,7 millioner kroner og risikoresultat for uførhet på 17,6 millioner kroner. 50 prosent av risikoresultatet er overført risikoutjevningfond og 50 prosent er overført til premiefond, pensjonistenes overskuddsfond og fripoliseregulering.

Skatt

Årets skattekostnad er på 24,6 millioner kroner. Skattekostnaden består av 0,9 millioner kroner i betalbar formuesskatt og 23,7 millioner kroner i økt utsatt skatteforpliktelse. Det er avsatt 43,6 millioner kroner i utsatt skatteforpliktelse knyttet til netto midlertidige forskjeller utover framførbart skattemessig underskudd.

Pensjonskassens resultat

Resultat før skattekostnad utgjør 199,7 millioner kroner som består av 82,4 millioner kroner fra teknisk regnskap og 117,3 millioner kroner fra ikke-teknisk regnskap. Årsregnskapet er gjort opp med et totalresultat på 175,1 millioner kroner etter skatt. Totalresultatet er disponert med 15,0 millioner kroner til risikoutjevningfond og 160,1 millioner kroner til annen opptjent egenkapital.

Fortsatt drift

Styret mener at grunnlaget for fortsatt drift er til stede. Årsregnskapet er avlagt under denne forutsetningen.

Tananger, 31. desember 2015
15. mars 2016

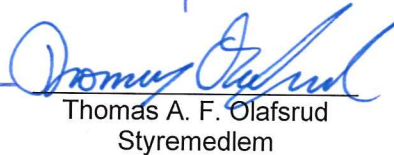
Styret i ConocoPhillips Norge Pensjonskasse

Jonny Mæland
Styreleder

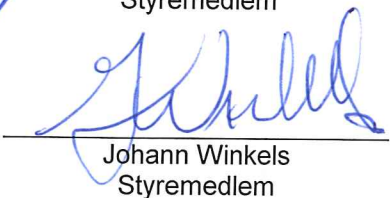

Kristin Hovda Anfinssen
Styremedlem

Christian Bruusgaard
Styremedlem

Jarl Ellingsen
Styremedlem

Thomas A. F. Olafsrud
Styremedlem

Eirik Birkeland
Styremedlem

Johann Winkels
Styremedlem

Rønnaug Hillier
Daglig leder

Resultatregnskap

Beløp i tusen kroner	Note	2015	2014
TEKNISK REGNSKAP			
Premieinntekter			
Forfalte premier, brutto		373 745	455 074
- Avgitte gjenforsikringspremier		-390	-390
Sum premieinntekter for egen regning	2	373 355	454 684
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	3	99 021	61 995
Verdiendringer på investeringer	4	-291 718	125 957
Realisert gevinst og tap på investeringer	5	641 613	393 645
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		448 916	581 597
Andre forsikringsrelaterte inntekter		128	-
Pensjoner mv.			
Utbetalte pensjoner mv.	6	-136 609	-118 033
Endring i erstatningsavsetninger	21	-4 726	-3 329
Overføring av premiereserve og tilleggsavsetninger til andre forsikringsselskaper/pensjonsforetak	7	-7 860	-16 272
Sum pensjoner mv.		-149 195	-137 634
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser			
Endring i premiereserve	21	-514 543	-487 566
Endring i tilleggsavsetninger	21	-191 178	-277 559
Endring i kursreguleringsfond	18, 21	291 718	-112 217
Endring i premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond	21	-6 096	-3 185
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsene - kontraktsfastsatte forpliktelser		-420 099	-880 527
Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser			
Overskudd på avkastningsresultatet	21	-146 442	-
Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	21	-12 522	-
Sum midler tilordnet forsikringskontraktene – kontraktsfastsatte		-158 964	-
Forsikringsrelaterte driftskostnader			
Forvaltningskostnader		-3 929	-1 008
Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	8	-7 772	-7 717
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		-11 701	-8 725
Andre forsikringsrelaterte kostnader		-11	-
Resultat av teknisk regnskap	24	82 429	9 395

Resultatregnskap

Beløp i tusen kroner	Note	2015	2014
IKKE-TEKNISK REGNSKAP			
Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen			
Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	3	13 068	6 820
Verdiendringer på investeringer	4	20 594	17 082
Realisert gevinst og tap på investeringer	5	84 675	43 304
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		118 337	67 206
Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen			
Forvaltningskostnader		-519	-111
Andre kostnader	8	-571	-1 455
Sum forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til		-1 090	-1 566
Resultat av ikke-teknisk regnskap		117 247	65 640
Resultat før skattekostnader		199 676	75 035
Skattekostnader	25	-24 598	-3 968
TOTALRESULTAT		175 078	71 067
Avkastning til risikoutjevningfond	21	-2 331	-
Overført til risikoutjevningfond	21	-12 644	-
Overført til annen opptjent egenkapital	24	-160 103	-71 067
Sum overføringer		-175 078	-71 067

Balanse

Beløp i tusen kroner	Note	31.12.2015	31.12.2014
EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN			
Investeringer			
<u>Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost</u>			
Utlån og fordringer	11, 13	16	520
<u>Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi</u>			
Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	9, 13, 15	266 901	263 352
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	10, 13, 15	212 908	269 048
Utlån og fordringer	13	1 340	-
Sum investeringer		481 165	532 920
Andre eiendeler			
Kasse, bank	13	252 641	14 736
Sum andre eiendeler		252 641	14 736
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter			
Andre forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	13	11 633	9 502
Sum forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		11 633	9 502
Sum eiendeler i selskapsporteføljen		745 439	557 158
EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE			
Investeringer i kollektivporteføljen			
<u>Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost</u>			
Utlån og fordringer	11, 13	238	5 932
<u>Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi</u>			
Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	9, 13, 15	3 853 674	2 974 084
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	10, 13, 15	3 074 083	3 158 522
Utlån og fordringer	13	19 342	167 981
Sum investeringer i kollektivporteføljen		6 947 337	6 306 519
Sum eiendeler i kundeporteføljene		6 947 337	6 306 519
SUM EIENDELER		7 692 776	6 863 677

Balanse

Beløp i tusen kroner	Note	31.12.2015	31.12.2014
EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER			
Innskutt egenkapital		34 900	34 900
Opptjent egenkapital			
Risikoutjevningssfond		31 894	16 920
Annen opptjent egenkapital		628 988	468 884
Sum opptjent egenkapital	24	660 882	485 804
Ansvarlig lånekapital mv.			
Evigvarende ansvarlig lånekapital	13, 16	34 900	34 900
Forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser			
Premiereserve	21	4 832 514	4 317 971
Tilleggsavsetninger	21	497 021	305 843
Kursreguleringsfond	18, 21	955 484	1 247 202
Erstatningsavsetning	21	39 033	34 308
Premiefond og innskuddsfond	19, 21	524 000	379 433
Pensjonistenes overskuddsfond	21	67 390	-
Sum forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		6 915 442	6 284 757
Avsetninger for forpliktelser			
Forpliktelser ved periodeskatt	25	982	623
Forpliktelser ved utsatt skatt	25	43 609	19 940
Sum avsetninger for forpliktelser		44 591	20 563
Forpliktelser			
Andre forpliktelser	13	494	1 122
Sum forpliktelser		494	1 122
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter			
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	13	1 567	1 631
Sum påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter		1 567	1 631
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		7 692 776	6 863 677
POSTER UTENOM BALANSEN			
Betingede forpliktelser	17	250 000	147 555

Endringer i egenkapital

Beløp i tusen kroner

	Innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital			Sum egenkapital
		Risiko- utjevning- fond	Annen opptjent egenkapital	Sum opptjent egenkapital	
Egenkapital 01.01.2015	34 900	16 920	468 884	485 804	520 704
Resultat av teknisk regnskap	-	14 974	67 455	82 429	82 429
Resultat av ikke-teknisk regnskap	-	-	117 247	117 247	117 247
Skattekostnad	-	-	-24 598	-24 598	-24 598
Totalresultat	-	14 974	160 104	175 078	175 078
Egenkapital 31.12.2015	34 900	31 894	628 988	660 882	695 782
Egenkapital 01.01.2014	34 900	15 397	399 340	414 737	449 637
Resultat av teknisk regnskap	-	-	9 395	9 395	9 395
Resultat av ikke-teknisk regnskap	-	1 523	64 117	65 640	65 640
Skattekostnad	-	-	-3 968	-3 968	-3 968
Totalresultat	-	1 523	69 544	71 067	71 067
Egenkapital 31.12.2014	34 900	16 920	468 884	485 804	520 704

Kontantstrømoppstilling

Beløp i tusen kroner

	2015	2014
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		
Innbetalte premier	415 306	400 400
Utbetalt gjenforsikring	-390	-390
Utbetalte pensjoner	-131 387	-115 239
Innbetalinger vedrørende driften	13	-
Utbetalinger ved utmelding	-7 860	-16 272
Innbetalinger av renter	65 664	53 659
Utbetalinger av renter	-102	-60
Innbetalinger av utbytte	49 840	36 748
Utbetaling av skatt	-570	-
Utbetalinger vedrørende driften for øvrig	-11 848	-8 214
Netto kontantstrøm av operasjonelle aktiviteter (A)	378 666	350 632
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		
Realisert gevinst ved salg av investeringer	738 427	-
Realisert tap ved salg av investeringer	-12 447	-
Netto inn-/utbetalinger ved kjøp/salg av investeringer	-1 013 880	-197 630
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter (B)	-287 900	-197 630
Finansieringsaktiviteter		
Utbetalte renter på ansvarlig lån	-469	-605
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter (C)	-469	-605
Netto kontantstrøm i perioden (A+B+C)	90 297	152 397
Effekt av valutakursendring på kontanter	308	-2 501
Netto endring i kontanter	90 605	149 896
Likviditetsbeholdning pr. 01.01	182 717	32 821
Likviditetsbeholdning pr. 31.12	273 322	182 717

Note 1 - Regnskapsprinsipper

Grunnlaget for utarbeidelse av regnskapet

Årsregnskapet er avlagt i samsvar med regnskapsloven og forskrift av 20.12.2011 nr. 1457 om årsregnskap for pensjonsforetak. Årsregnskapsforskriften er tilpasset International Financial Reporting Standards (IFRS).

Valuta

Verdipapirer nominert i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner til kurs ved regnskapsperiodens slutt. Inntekter og kostnader i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner etter kursene på transaksjonstidspunktet.

Balanseføring av eiendeler og forpliktelser

Eiendeler og forpliktelser balanseføres på det tidspunktet Pensjonskassen oppnår reell kontroll over rettigheter til eiendelene og påtar seg reelle forpliktelser. Eiendelene føres ut av balansen på det tidspunktet reell risiko vedrørende eiendelene er overført, og kontroll over rettighetene til eiendelene er bortfalt eller utløpt.

Klassifisering av finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter innregnes og måles i samsvar med IAS 39. Ved første gangs regnskapsføring blir finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser klassifisert i en av de følgende kategorier, avhengig av formålet med investeringen:

1. Holdt for handelsformål, balanseført til virkelig verdi over resultatet
Handelsporteføljen karakteriseres av at instrumenter i porteføljen omsettes hyppig, og at posisjoner etableres med mål om kortsiktig gevinst. Pensjonskassens handelsportefølje omfatter finansielle derivater.
2. Frivillig klassifisert til virkelig verdi, med verdiendringer over resultatet
Kategorien omfatter eiendeler og forpliktelser som blir bestemt klassifisert til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet, fordi rapportering til virkelig verdi resulterer i relevant informasjon og konsistent måling. Andeler i aksjefond, andeler i private equity fond, andeler i obligasjonsfond og obligasjoner er frivillig klassifisert til virkelig verdi, med verdiendringer over resultatet.
3. Holde-til-forfall-investeringer, balanseført til amortisert kost
Verdipapirer som holdes til forfall vurderes til amortisert kost. Pensjonskassen har ingen finansielle eiendeler i denne kategorien.
4. Lån og fordringer, balanseført til amortisert kost
Kategorien omfatter blant annet utlån og øvrige finansielle eiendeler som ikke er notert i et aktivt marked, og som ikke er definert som eiendeler vurdert til virkelig verdi over resultatet eller finansielle eiendeler tilgjengelig for salg. Utlån med sikkerhet i bolig og kortsiktige fordringer inngår i denne kategorien.
5. Finansielle eiendeler tilgjengelige for salg
Ikke-derivative finansielle eiendeler som er øremerket tilgjengelige for salg, eller som ikke kan klassifiseres i kategoriene 1-4, vil kategoriseres som finansielle eiendeler tilgjengelige for salg. Pensjonskassen har ingen finansielle eiendeler i denne kategorien.

Dersom det ikke er besluttet noe annet før investering i en finansiell eiendel, benytter Pensjonskassen muligheten som er gitt gjennom årsregnskapsforskriften for pensjonsforetak § 3-3 og IAS 39 pkt. 9 til å vurdere alle finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet i samsvar med virkelig verdi-oppsjonen. Dette innebærer at virkelig verdi justeringer på finansielle eiendeler skal føres over resultatet før andre resultatkomponenter.

Verdsettelse av finansielle instrumenter til virkelig verdi

Ved første gangs regnskapsføring balanseføres finansielle instrumenter til virkelig verdi på handelsdagen. Virkelig verdi fastsettes ved etterfølgende verdimålinger som det beløp en eiendel kan byttes i, eller en forpliktelse kan gjøres opp i, gjennom en transaksjon mellom uavhengige parter. Finansielle instrumenter grupperes i tre nivå etter regler gitt i IFRS 13:

1. Omsetning til noterte priser i et aktivt marked

Nivå 1 omfatter finansielle instrumentet som handles i et aktivt marked, og verdsettes på bakgrunn av noterte priser fra en børs, en megler eller et prissettingsbyrå. Pensjonskassens investeringer i aksjefond uten omsetningsrestriksjoner, obligasjonsfond og rentepapirer garantert av stat er kategorisert under nivå 1.

2. Omsetning til ikke noterte priser i et aktivt marked eller ved omsetningsrestriksjoner

Nivå 2 omfatter finansielle instrumenter som handles til andre priser enn noterte priser, og der verdsettelsen skjer på bakgrunn av variabler som er direkte eller indirekte observerbare. Dette nivået omfatter i tillegg instrumenter som handles til noterte priser i markeder med ikke-daglig omsetning. Pensjonskassens investeringer i ikke-statsgaranterte rentepapirer, aksjefond med enkelte omsetningsrestriksjoner og eventuelle finansielle derivater er kategorisert under nivå 2.

3. Omsetning i et ikke aktivt marked

Nivå 3 omfatter finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked og der det ikke finnes observerbare markedsdata. Slike instrumenter vil verdsettes etter ulike evalueringsteknikker. Pensjonskassens investeringer i eiendomsfond og private equity fond kategoriseres under nivå 3. Alle eiendomsfond og private equity fond verdsettes kvartalsvis.

Verdsettelse av finansielle instrumenter til amortisert kost

Finansielle instrumenter som ikke måles til virkelig verdi, verdsettes til amortisert kost. Inntekter beregnes i forhold til instrumentets internrente som fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid.

Skatter

Skattekostnad i regnskapet består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt/skattefordel. Betalbar skatt beregnes på grunnlag av regnskapsperiodens skattemessige resultat og netto formue. Utsatt skatt/skattefordel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige balanseverdier. Netto utsatt skattefordel føres i balansen dersom det er sannsynlig at fordelene kan benyttes.

Forsikringstekniske avsetninger

Premiereserve

Premiereserven beregnes som nåverdien av forventede framtidige utbetalinger av løpende og oppsatte pensjonsrettigheter på balansedagen. Den gir uttrykk for Pensjonskassens regnskapsmessige pensjonsforpliktelse basert på lineær opptjening av pensjonsrettigheter. Reservene er beregnet av Pensjonskassens aktuar. Beregningen bygger på samme grunnlag som ved beregning av forsikringsteknisk premie. Grunnlaget er godkjent av Finanstilsynet. Premiereserven forutsetter en grunnlagsrente på 3,0 prosent for rettigheter opptjent før 1.1.2012, 2,5 prosent for rettigheter opptjent i perioden 1.1.2012-31.12.2014, og 2,0 prosent for rettigheter opptjent fra 1.1.2015.

Tilleggsavsetninger

Tilleggsavsetninger kan i henhold til forskrift utgjøre 12,0 prosent av premiereserven. Avsetningene kan anvendes til å dekke manglende avkastning i kollektivporteføljen, inntil årets rentegarantikrav.

Kursreguleringsfond

Kursreguleringsfond tilsvarer summen av netto urealiserte gevinster på finansielle omløpsmidler som inngår i kollektivporteføljen.

Erstatningsavsetning

Erstatningsavsetning skal dekke selskapets forventede erstatningsutbetalinger for forsikringstilfeller som ved regnskapsårets utgang ikke er oppgjort av eller meldt til Pensjonskassen. Avsetningen beregnes i samsvar med gjeldende forsikringsstrategi.

Premiefond

Premiefond kan benyttes til å dekke fremtidige premier. Fondet tilføres en rente på 3,0 prosent p.a.

Pensjonistenes overskuddsfond

Pensjonistenes overskuddsfond tilføres pensjonistenes andel av overskudd i kollektivporteføljen. Fondet benyttes til årlig regulering av løpende pensjoner etter fastsatte regler. Dersom midler i fondet overstiger den prosentvise økning i folketrygdens grunnbeløp det påfølgende år, overføres det overskytende beløp til premiefond. Pensjonistenes overskuddsfond tilføres en rente på 3,0 prosent p.a.

Note 2 - Premieinntekter

	2015	2014
Terminpremie 01.01	204 364	195 250
Engangspremie aktive medlemmer	33 467	143 588
Engangspremie pensjonister	30 102	26 223
Endringspremier	2 042	3 962
Tilbakeførte premier	-6 764	-4 008
Tilleggspremie ved utmelding	5 959	-
Risikopremier	653	475
Sparepremier	14 746	3 412
Premiefritakspremie	1 202	292
Premiefritak	4 180	4 643
Administrasjonsreserve	11 348	14 955
Administrasjonspremie	10 144	13 906
Forvaltningspremie	12 508	10 711
Rentegarantipremie	35 023	29 992
Fortjenestepremier	14 771	11 673
Reassuransepremie	-390	-390
Sum premieinntekter	373 355	454 684

Note 3 - Renteinntekt og utbytte på finansielle eiendeler

	2015			2014
	Teknisk	Ikke-teknisk	Sum	
Renteinntekt obligasjoner og sertifikater	51 164	6 752	57 916	56 343
Renteinntekt panteobligasjoner	111	15	126	216
Renteinntekt bankinnskudd	889	117	1 006	1 058
Annen renteinntekt	79	10	90	102
Utbytte fra obligasjonsfond	7 234	955	8 189	10 765
Aksjeutbytte	-	-	-	331
Utdelt fra eiendomsfond	39 544	5 219	44 763	-
Sum renteinntekt og utbytte	99 021	13 068	112 089	68 815

Note 4 - Verdiendringer på investeringer

	2015			2014
	Teknisk	Ikke-teknisk	Sum	
Verdiendringer andeler i eiendomsfond	40 127	-2 833	37 294	15 251
Verdiendringer andeler i aksjefond	-291 607	20 586	-271 021	25 127
Verdiendringer obligasjoner og sertifikater	-50 732	3 581	-47 150	9 146
Verdiendringer andeler i obligasjonsfond	10 493	-741	9 753	93 515
Sum verdiendringer	-291 718	20 594	-271 125	143 039

Note 5 - Realisert gevinst og tap på investeringer

	2015		Sum	2014
	Teknisk	Ikke-teknisk		
Realisert gevinst ved salg av aksjeandeler	649 207	85 677	734 885	380 215
Realisert gevinst ved salg av obligasjoner o.l.	1 032	136	1 169	25 566
Realisert gevinst fra obligasjonsfond	206	27	233	200
Utdelt fra eiendomsfond			-	33 469
Realisert gevinst fra salg av eiendomsfond	-9 104	-1 202	-10 306	-
Realisert valutagevinst og valutatap	271	36	307	-2 501
Netto realisert gevinst på investeringer	641 613	84 675	726 288	436 949

Note 6 - Utbetalte pensjoner mv.

	2015	2014	2013	2012	2011
Alderspensjon	106 952	89 407	77 293	64 955	49 809
Uførepensjon	9 819	9 509	10 077	11 040	11 704
Ektefellepensjon	14 646	13 562	12 792	11 720	11 590
Barnepensjon	394	496	587	656	818
Premiefritak	4 798	5 059	6 047	6 080	6 360
Sum utbetalte pensjoner	136 609	118 033	106 796	94 451	80 281

	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
Antall alderspensjonister	696	598	542	498	430
Antall uførepensjonister	74	85	91	99	107
Antall ektefellepensjonister	234	225	218	206	203
Antall barnepensjonister	9	9	13	14	16
Antall pensjonister	1 013	917	864	817	756
Antall pensjonister med tidliguttak	162	100	64	58	18

Antall pensjonister med tidliguttak inngår i antall alderspensjonister.

Note 7 - Overført premiereserve og tilleggsavsetninger til andre forsikringsselskaper

	2015	2014
Overført premiereserve	7 802	16 153
Overførte tilleggsavsetninger	58	119
Sum overførte rettigheter	7 860	16 272

Antall personer	5	45
-----------------	---	----

Pensjonskassen har i 2015 utstedt 91 fripoliser som forvaltes på egen balanse

Note 8 - Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader i teknisk regnskap og andre kostnader i ikke-teknisk regnskap

	2015		Sum	2014
	Teknisk	Ikke-teknisk		
Styrehonorar	107	-	107	55
Administrasjonskostnader	5 164	-	5 164	6 408
Revisjonshonorar	361	-	361	270
Regnskapshonorar	509	-	509	-
Andre attestasjonstjenester utført av revisor	-	-	-	59
Aktuærtjenester	460	-	460	490
Konsulenthonorar	800	-	800	642
Rentekostnader evigvarende ansvarlig lån	-	469	469	600
Andre kostnader	371	102	473	648
Sum	7 772	571	8 343	9 172

Pensjonskassen har ingen ansatte. Et styremedlem er uten tilknytning til medlemsforetakene, og mottar årlig styrehonorar. Øvrige styremedlemmer og daglig leder er ansatt i ConocoPhillips Norge, og mottar ingen godtgjørelse fra Pensjonskassen. ConocoPhillips Norge fakturerer Pensjonskassen for administrasjonskostnader basert på faktisk medgåtte timer. Renter på ansvarlig lån beregnes og betales til ConocoPhillips Norge i samsvar med inngått låneavtale. Pensjonskassen har ingen transaksjoner med andre nærstående parter enn med ConocoPhillips Norge.

Note 9 - Aksjer og andeler

	31.12.2015		Sum	31.12.2014
	Selskapsport.	Kollektivport.		
Kostpris				
<u>Andeler i aksjefond</u>				
Aberdeen Global - World Equity Fund	-	-	-	106
Ardevora Global Long-only	26 238	378 846	405 084	-
Artisan Global Opportunity	24 939	360 079	385 017	-
Danske Invest Norske Aksjer Institusjon II	19 613	283 181	302 793	201 916
Egerton Equity Fund	29 130	420 589	449 718	399 891
Lansdowne Developed Markets Long Only	14 588	210 636	225 225	200 000
Nordea Nordic Small Cap	6 843	98 802	105 645	103 720
Orbis SICAV Global Equity	32 386	467 614	500 000	-
Pareto Aksje Global	-	-	-	336 594
Pareto Aksje Norge	5 717	82 548	88 265	105 972
SKAGEN Global II	-	-	-	223 386
Sum	159 454	2 302 294	2 461 748	1 571 585
<u>Andeler i private equity fond</u>				
Borea Opportunity II AS	-	-	-	3 564
<u>Andeler i eiendomsfond</u>				
Aberdeen Eiendomsfond Norge I IS/AS	31 546	455 483	487 029	461 940
Storebrand Eiendomsfond Norge KS	28 267	408 134	436 401	221 008
Sum	59 813	863 616	923 429	682 948
Sum kostpris	219 267	3 165 910	3 385 178	2 258 097

Beløp i tusen kroner

	31.12.2015		Sum	31.12.2014
	Selskapsport.	Kollektivport.		
Urealiserte gevinster				
<u>Andeler i aksjefond</u>				
Aberdeen Global - World Equity Fund	-	-	-	8
Ardevora Global Long-only	2 442	35 252	37 694	-
Artisan Global Opportunity	2 668	38 524	41 192	-
Danske Invest Norske Aksjer Institusjon II	5 458	78 799	84 257	61 495
Egerton Equity Fund	14 210	205 170	219 380	93 862
Lansdowne Developed Markets Long Only	5 463	78 879	84 342	37 655
Nordea Nordic Small Cap	8 214	118 600	126 814	66 793
Orbis SICAV Global Equity	1 187	17 144	18 331	-
Pareto Aksje Global	-	-	-	208 688
Pareto Aksje Norge	5 577	80 517	86 094	186 619
SKAGEN Global II	-	-	-	313 654
Sum	45 218	652 885	698 104	968 774
<u>Andeler i private equity fond</u>				
Borea Opportunity II AS	-	-	-	351
<u>Andeler i eiendomsfond</u>				
Aberdeen Eiendomsfond Norge I IS/AS	592	8 541	9 133	5 228
Storebrand Eiendomsfond Norge KS	1 824	26 337	28 161	4 986
Sum	2 416	34 878	37 294	10 214
Netto urealiserte gevinster	47 634	687 764	735 397	979 339
Virkelig verdi				
<u>Andeler i aksjefond</u>				
Aberdeen Global - World Equity Fund	-	-	-	114
Ardevora Global Long-only	28 680	414 098	442 778	-
Artisan Global Opportunity	27 607	398 602	426 209	-
Danske Invest Norske Aksjer Institusjon II	25 070	361 980	387 050	263 411
Egerton Equity Fund	43 339	625 759	669 099	493 753
Lansdowne Developed Markets Long Only	20 052	289 515	309 567	237 655
Nordea Nordic Small Cap	15 057	217 402	232 459	170 513
Orbis SICAV Global Equity	33 574	484 758	518 331	-
Pareto Aksje Global	-	-	-	545 282
Pareto Aksje Norge	11 294	163 066	174 359	292 591
SKAGEN Global II	-	-	-	537 040
Sum	204 672	2 955 179	3 159 852	2 540 359
<u>Andeler i private equity fond</u>				
Borea Opportunity II AS	-	-	-	3 915
<u>Andeler i eiendomsfond</u>				
Aberdeen Eiendomsfond Norge I IS/AS	32 138	464 024	496 162	467 168
Storebrand Eiendomsfond Norge KS	30 091	434 470	464 561	225 994
Sum	62 229	898 495	960 723	693 162
Sum virkelig verdi	266 901	3 853 674	4 120 575	3 237 436

Pensjonskassen hadde ingen børsnoterte aksjer og andeler ved regnskapsperiodens utgang.

Note 10 - Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning

	31.12.2015		Sum	31.12.2014
	Selskapsport.	Kollektivport.		
Kostpris				
<u>Obligasjoner og sertifikater</u>				
Obligasjoner; VPS-registrerte i norske kroner	124 384	1 795 923	1 920 307	2 029 540
Sertifikater	5 424	78 309	83 733	71 356
Sum	129 807	1 874 232	2 004 040	2 100 896
<u>Andeler i obligasjonsfond</u>				
PIMCO Global Bond Fund	20 325	293 468	313 793	313 793
hsFP Renten International UI	19 423	280 445	299 868	299 868
Mercer Short Duration Global Bond Fund 1	9 727	140 447	150 174	150 111
Mercer Short Duration Global Bond Fund 2	9 732	140 522	150 254	150 135
Sum	59 208	854 881	914 089	913 907
Sum kostpris	189 015	2 729 114	2 918 129	3 014 803
Netto urealiserte gevinster				
<u>Obligasjoner og sertifikater</u>				
Obligasjoner; VPS-registrerte i norske kroner	-108	-1 558	-1 666	45 449
Sertifikater	0	2	2	37
Sum	-108	-1 556	-1 664	45 486
<u>Andeler i obligasjonsfond</u>				
PIMCO Global Bond Fund	18 077	261 010	279 087	268 733
hsFP Renten International UI	3 611	52 136	55 747	58 611
Mercer Short Duration Global Bond Fund 1	587	8 473	9 059	7 786
Mercer Short Duration Global Bond Fund 2	492	7 100	7 592	6 604
Sum	22 767	328 719	351 486	341 734
Netto urealiserte gevinster	22 659	327 163	349 822	387 220
Påløpte renter				
Obligasjoner; VPS-registrerte i norske kroner	1 221	17 629	18 850	25 320
Sertifikater	12	177	189	227
Sum påløpte renter	1 233	17 807	19 040	25 547
Virkelig verdi				
<u>Obligasjoner og sertifikater</u>				
Obligasjoner; VPS-registrerte i norske kroner	125 497	1 811 994	1 937 491	2 100 309
Sertifikater	5 436	78 488	83 924	71 620
Sum	130 933	1 890 483	2 021 415	2 171 929
<u>Andeler i obligasjonsfond</u>				
PIMCO Global Bond Fund	38 403	554 478	592 880	582 526
hsFP Renten International UI	23 034	332 581	355 615	358 479
Mercer Short Duration Global Bond Fund 1	10 314	148 920	159 234	157 897
Mercer Short Duration Global Bond Fund 2	10 224	147 622	157 846	156 739
Sum	81 975	1 183 600	1 265 575	1 255 641
Sum virkelig verdi	212 908	3 074 083	3 286 990	3 427 570

Note 11 - Utlån og fordringer

Utlån og fordringer består av boliglån til Pensjonskassen sine medlemmer. Alle lån er gitt innenfor 60 prosent av boligens lånetakst. Pensjonskassen har ikke hatt misligholdte utlån i løpet av de siste fem år. Verken daglig leder eller Pensjonskassens styremedlemmer har gjeld til Pensjonskassen ved periodens slutt. Boliglånsordningen ble i november 2012 lukket for nye boliglån.

Note 12 - Kapitalavkastning

	2015	2014	2013	2012	2011
Kollektivporteføljen					
Bokført kapitalavkastning	16,55 %	9,81 %	4,72 %	3,50 %	3,49 %
Verdijustert kapitalavkastning	8,70 %	11,04 %	11,67 %	8,96 %	-0,29 %
Selskapsporteføljen					
Bokført kapitalavkastning	8,70 %	11,04 %	11,67 %	8,96 %	-0,29 %

Kapitalavkastning er beregnet på grunnlag av modifisert Dietz-metode.

Note 13 - Klassifikasjon av finansielle instrumenter

	31.12.2015			31.12.2014
	Selskapsport.	Kollektivport.	Sum	
Til virkelig verdi over resultatet - frivillig klassifisert				
Aksjer og andeler	266 901	3 853 674	4 120 575	3 237 436
Obligasjoner og lignende	212 908	3 074 083	3 286 990	3 427 570
Sum	479 809	6 927 757	7 407 566	6 665 006
Lån og fordringer				
Utlån og fordringer	16	238	255	6 452
Bankinnskudd	253 981	19 341	273 322	182 717
Andre opptjente, ikke mottatte inntekter	11 633	-	11 633	9 502
Sum	265 630	19 580	285 210	198 671
Sum finansielle eiendeler	745 439	6 947 336	7 692 776	6 863 677
			31.12.2015	42004
Finansielle forpliktelser til amortisert kost				
Evigvarende ansvarlig lånekapital			34 900	34 900
Andre forpliktelser			494	1 122
Påløpte kostnader			1 567	1 631
Sum finansielle forpliktelser til amortisert kost			36 961	37 653

Note 14- Finansielle instrumenter målt til virkelig verdi

Grunnlag for fastsettelse av virkelig verdi	31.12.2015		
	Aksjer	Obligasjoner/ Sertifikater	Sum
Nivå 1 - Priser notert i et aktivt marked	793 868	1 268 570	2 062 439
Nivå 2 - Priser fra eksterne kilder	2 365 984	2 018 420	4 384 404
Nivå 3 - Priser fra andre kilder	960 723	-	960 723
Sum finansielle eiendeler virkelig verdi	4 120 575	3 286 990	7 407 566

Grunnlag for fastsettelse av virkelig verdi	31.12.2014		
	Aksjer	Obligasjoner/ Sertifikater	Sum
Nivå 1 - Priser notert i et aktivt marked	1 808 951	1 692 651	3 501 602
Nivå 2 - Priser fra eksterne kilder	731 408	1 734 919	2 466 327
Nivå 3 - Priser fra andre kilder	697 077	-	697 077
Sum finansielle eiendeler virkelig verdi	3 237 436	3 427 570	6 665 006

Note 15 - Finansiell risiko knyttet til finansielle instrumenter

Omfang

Finansiell risiko knyttet til Pensjonskassens investeringer i finansielle instrumenter kan inndeles i markedsrisiko, kredittrisiko og likviditetsrisiko. Risikoen styres på aggregert nivå, og ivaretas gjennom kapitalforvaltningsstrategien som behandles av styret årlig.

Empiriske studier viser at over en lengre periode vil aksjeplasseringer med stor sannsynlighet gi høyere avkastning enn plassering i renteinstrumenter. I tråd med denne erfaringen, og for å nå målsettingen om å oppnå en langsiktig høy avkastning innenfor rammen av forsvarlig sikkerhet, risikospredning og likviditet, allokterer Pensjonskassen en andel av porteføljen til andre aktiva enn risikofrie plasseringer. For å bidra til forsvarlig sikkerhet og risikospredning skal midlene fordeles på flere aktivaklasser, både med hensyn til geografi og ulike verdipapirer. Pensjonskassen har etablert spesifikke rammer for alle aktivaklasser samt rammer for bruk av derivater og for kredittrisiko. Det foretas risikostyring som innebærer periodisk måling av finansiell risiko sammenlignet med Pensjonskassens risikobærende evne og risikotoleranse. Den strategiske aktiva allokeringen vedtas av styret årlig gjennom behandling av kapitalforvaltningsstrategien. Styret fastsetter også øvre og nedre grense pr. aktivaklasse som til enhver tid er styrende for kapitalforvaltningen.

Markedsrisiko

Pensjonskassens markedsrisiko omfatter renterisiko, aksjerisiko, eiendomsrisiko og valutarisiko.

Renterisiko defineres som verdifall forårsaket av en endring i rentenivået. Den samlede renteporteføljen har en rentefølsomhet på 3,2 prosent ved utgangen av regnskapsperioden, hvilket gjenspeiler den umiddelbare prosentvise endringen i renteporteføljen som følge av et parallelt skift i rentekurven på 1 prosentenhet.

Aksjerisiko defineres som verdifall forårsaket av reduserte aksjepriser. Aksjeporteføljen er globalt diversifisert, og inkluderer selskaper fra både industrialiserte og framvoksende økonomier. Risikoen i Pensjonskassens aksjeportefølge er moderat og styres blant annet gjennom geografisk diversifisering, ved bruk av brede referanseindekser i forvaltningen og gjennom bruk av flere ulike fondsforvaltere.

Eiendomsrisiko kan defineres som verdifall forårsaket av endring i verdi på eiendomsmassen. Tilbud, etterspørsel og avkastningskrav er blant de viktigste faktorene som påvirker eiendommenes verdi. Pensjonskassens portefølje av investeringseiendom i Norge er bredt diversifisert med hensyn til antall bygninger, beliggenhet, eiendomstype, utløpsprofil og leietakere. Investeringseiendommene blir aktivt forvaltet, med høy fokus på tett oppfølging av leietakere.

Valutarisiko defineres som verdifall forårsaket av endringer i valutakurser. Pensjonskassen har i 2015 ikke valutasikret sine posisjoner i aksjefond. Den globale aksjeporteføljen og deler av den nordiske aksjeporteføljen er således eksponert for endringer i valutakurser. De samlede underliggende posisjonene er imidlertid geografisk diversifisert, noe som begrenser den samlede valutarisikoen i porteføljen.

Markedseksponering	31.12.2015			31.12.2014
	Selskapsport.	Kollektivport.	Sum	
Aksjer og andeler	266 901	3 853 674	4 120 575	3 237 436
Renteinstrumenter	212 908	3 074 083	3 286 990	3 427 570
Sum markedseksponering	479 809	6 927 757	7 407 566	6 665 006

Kredittrisiko

Kredittrisiko defineres som endring i pris av en utsteders gjeld som følge av endringer i kredittverdighet. Pensjonskassen har i kapitalforvaltningsstrategien og i forvaltningsmandat fastsatt rammer for minimum kredittverdighet knyttet til direkte investeringer i rentepapirer. Kredittrisiko i forbindelse med reassurans håndteres ved krav om kredittverdighet for reassurandører.

Kredittrisiko knyttet til renteinstrumenter	31.12.2015		31.12.2014	
	Eksponering	Andel	Eksponering	Andel
<u>Rating kategori</u>				
AAA	816 367	22 %	763 932	22 %
AA	371 061	17 %	579 482	17 %
A	551 151	20 %	668 825	20 %
BBB	307 826	12 %	414 466	12 %
Sum "investment grade"	2 046 404	71 %	2 426 706	71 %
BB	39 399	1 %	41 588	1 %
B	30 485	1 %	23 872	1 %
CCC eller lavere	17 786	0 %	5 825	0 %
Ikke ratet	1 152 916	27 %	929 578	27 %
Sum kredittrisiko renteinstrumenter	3 286 990	100 %	3 427 570	100 %

Kategorien "Ikke ratet" omfatter norske utstedere av verdipapirer innenfor sektorene bank, finans og kommuner.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko defineres som manglende evne til å møte betalingsforpliktelser ved forfall, eller ved at investeringer må realiseres til en høy kostnad for å kunne utføre betalinger. Kapitalforvaltningsstrategien sikrer at Pensjonskassen til enhver tid har tilfredsstillende likviditet til å oppfylle sine løpende forpliktelser.

Finansielle forpliktelser, unntatt evigvarende ansvarlig lånekapital, forfaller til betaling i løpet av 2016. Ved utgangen av regnskapsperioden har Pensjonskassen framtidige forpliktelse på 250,0 millioner kroner knyttet til en innskuddsforpliktelse i Artisan Global Value.

Note 16 - Ansvarlig lån

Pensjonskassen inngikk i 2002 en avtale med ConocoPhillips Norge om et evigvarende ansvarlig lån på 34,9 millioner kroner. Lånekapitalen er usikret og står tilbake for Pensjonskassens alminnelige gjeld. Renter påløper til en rentesats lik NIBOR minus 0,1 prosent.

Note 17 - Betingede forpliktelser

	31.12.2015	31.12.2014
Ikke innkalt kapital til private equity fond	-	9 329
Innskuddsforpliktelse til Storebrand Eiendomsfond Norge KS	-	138 226
Innskuddsforpliktelse til Artisan Global Value	250 000	-
Betingede forpliktelser	250 000	147 555

Note 18 - Kursreguleringsfond

	31.12.2015	Endring	31.12.2014
Andeler i aksjefond og private equity fond	647 552	-243 271	890 823
Obligasjoner	-1 467	-44 049	42 582
Sertifikater	2	-39	41
Andeler i obligasjonsfond	309 397	-4 359	313 756
Sum kursreguleringsfond	955 484	-291 718	1 247 202

Note 19 - Premiefond

	2015	2014	2013	2012	2011
Balanse IB	379 433	425 862	431 097	424 010	355 581
Innbetalinger	415 420	400 400	365 400	365 330	320 250
Belastet premie	-368 523	-450 014	-377 432	-364 887	-260 547
Tilført renteinntekt	6 096	2 833	6 338	6 455	6 903
Overskudd tilført fra resultatet	91 574	-	-	-	-
Andre resultatførte endringer		352	459	189	1 823
Balanse UB	524 000	379 433	425 862	431 097	424 010
Premiefond UB i forhold til belastet pi	142 %	84 %	113 %	118 %	163 %

Note 20 - Solvensmargin

	31.12.2015	31.12.2014
Solvensmarginkrav		
Kollektiv tjenstepensjon	218 008	186 287
Etterlattepensjon	5 404	5 236
Uførepensjon og premiefritak	6 477	6 175
Sum solvensmarginkrav	229 889	197 698
Solvensmarginkapital		
Kjernekapital	533 908	394 642
Evigvarende ansvarlig lånekapital	34 900	34 900
50% av risikoutjevningsfond	15 947	8 460
50% av tilleggsavsetninger	248 511	152 922
Sum solvensmarginkapital	833 266	590 924
Overskudd solvensmarginkapital	603 377	393 226
Solvensmarginprosent	362 %	299 %

Note 21 - Endring i forsikringsforpliktelser

	Premie- reserve	Tilleggs- avsetninger	Kurs- regulerings- fond	Erstatnings- avsetning	Premiefond	Pensjonist. overskudds- fond	Sum
Balanse 1.1.2015	4 317 971	305 843	1 247 202	34 307	379 433	-	6 284 756
<u>Resultatførte endringer</u>							
Netto resultatførte endringer	514 543	191 178	-291 718	4 726	6 096	-	424 825
Overskudd på avkastningsresultat					83 615	62 827	146 442
Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene					7 958	4 563	12 522
Sum resultatførte endringer	514 543	191 178	-291 718	4 726	97 670	67 390	583 789
<u>Ikke resultatførte endringer</u>							
Overføringer fra fond	-	-	-	-	-368 524	-	-368 524
Fra medlemsforetakene	-	-	-	-	415 420	-	415 420
Sum ikke resultatførte endringer	-	-	-	-	46 896	-	46 896
Balanse 31.12.2015	4 832 514	497 021	955 484	39 033	524 000	67 390	6 915 441
Balanse 1.1.2014	3 830 404	28 284	1 134 985	30 978	425 862	-	5 450 513
<u>Resultatførte endringer</u>							
Netto resultatførte endringer	487 567	277 559	112 217	3 329	3 185	-	883 857
<u>Ikke resultatførte endringer</u>							
Overføringer fra fond	-	-	-	-	-450 014	-	-450 014
Fra medlemsforetakene	-	-	-	-	400 400	-	400 400
Sum ikke resultatførte endringer	-	-	-	-	-49 614	-	-49 614
Balanse 31.12.2014	4 317 971	305 843	1 247 202	34 307	379 433	-	6 284 756

Beregningsgrunnlag

Premiereserven er avsatt på bakgrunn av beregningsgrunnlaget "K2013" med Finanstilsynets minstekrav og Storebrands "KU" for uførhet. Pensjonskassen reduserte den gjennomsnittlige grunnlagsrenten fra 3,3 prosent til 2,8 prosent ved årets slutt. Denne reduksjonen medførte en oppskrivning av premiereserven med 239,1 millioner kroner som ble finansiert fra kundeoverskudd. Pensjonistenes andel av premiereserven er i løpet av året økt fra 37 prosent til 41 prosent. Premiefondet er i regnskapsåret tilført en rente på 3,0 prosent.

Tilstrekkelighetstest

Aktuar vurderer grunnlaget for de forsikringsmessige avsetninger som tilstrekkelig og avsatt i henhold til lov og forskrifter.

Forutsetninger for forsikringsforpliktelsene

Samtlige forsikringsforpliktelser tilhører hovedbransjen kollektiv pensjonsforsikring, og delbransjen ytelsesbasert pensjonsordning uten investeringsvalg.

Note 22 - Risikoanalyser

Pensjonskassen utarbeider kvartalsvise risikoanalyser i samsvar med Finanstilsynets stresstester for livsforsikringsselskap og pensjonskasser. Risikoanalysene gjenspeiles gjennom stresstest I og stresstest II som omfatter alle vesentlige risikotyper. Stresstest I viser i hvilken grad forsikringstakernes garanterte ytelser er utsatt når store tap fører til at Pensjonskassen awikles. Stresstest II beskriver Pensjonskassens evne til å tåle tap i en løpende driftssituasjon.

Stresstestene er beregnet på bakgrunn av Finanstilsynets til en hver tid gjeldende metodikk og risikomodeller.

Stresstest I

	31.12.2015	31.12.2014
<u>Markedsrisiko</u>		
Renterisiko	272 181	233 247
Aksjerisiko	1 198 397	1 142 126
Eiendomsrisiko	240 181	173 290
Valutarisiko	645 833	492 274
Spreadrisiko	194 900	179 877
Konsentrasjonsrisiko	-	-
Korrelasjonsgevinst	-573 641	-467 526
Sum markedsrisiko	1 977 850	1 753 288
Livsforsikringsrisiko	109 567	130 595
Motpartsrisiko	22 758	15 848
Korrelasjonsgevinst	-96 095	-105 090
Sum	2 014 080	1 794 641
Operasjonell risiko	31 407	29 544
Samlet tapspotensial I	2 045 487	1 824 185

Bufferkapital I

Innskutt egenkapital	34 900	34 900
Opptjent egenkapital	660 882	485 804
Ansvarlig lånekapital	34 900	34 900
Tilleggsavsetninger	497 021	305 843
Kursreguleringsfond	955 484	1 247 202
Markedsverdijustering	-273 267	-502 972
Korreksjon, død og uførhet	30 419	37 324
Bufferkapital I	1 940 338	1 643 001

Overskudd bufferkapital I **-105 149** **-181 184**

Bufferkapitalutnyttelse I **105 %** **111 %**

Stresstest II

	31.12.2015	31.12.2014
<u>Markedsrisiko</u>		
Renterisiko	161 961	138 296
Aksjerisiko	631 970	508 855
Eiendomsrisiko	115 287	83 179
Valutarisiko	310 000	236 292
Spreadrisiko	116 940	107 926
Konsentrasjonsrisiko	-	-
Korrelasjonsgevinst	-365 920	-295 869
Sum markedsrisiko	970 237	778 679
Livsforsikringsrisiko	65 740	78 357
Motpartsrisiko	13 655	9 509
Korrelasjonsgevinst	-57 245	-62 087
Sum	992 388	804 458
Operasjonell risiko	-	-
Samlet tapspotensial II	992 388	804 458

Bufferkapital II

Innskutt egenkapital	34 900	34 900
Opptjent egenkapital	647 635	485 804
Ansvarlig lånekapital	34 900	34 900
1 års tilleggsavsetninger	151 000	140 000
Kursreguleringsfond	955 484	1 247 202
Kapitaldekningskrav	-362 253	-260 011
Bufferkapital II	1 461 666	1 682 795

Overskudd bufferkapital II **469 278** **878 337**

Bufferkapitalutnyttelse II **68 %** **48 %**

Bufferkapitalutnyttelsen viser forholdet mellom samlet tapspotensial og bufferkapital.

Note 23 - Kapitaldekning

	Risiko- klasse	31.12.2015		31.12.2014	
		Virkelig verdi	Vektet verdi	Virkelig verdi	Vektet verdi
Beregningsgrunnlag					
Bankinnskudd	20 %	273 322	54 664	182 717	36 543
Utlån og fordringer	35 %	255	89	6 452	2 258
Andeler i eiendomsfond	100 %	960 723	960 723	693 162	693 162
Andeler i aksjefond	100 %	3 159 852	3 159 852	2 540 359	2 540 359
Andeler i private equity fond	150 %	0	0	3 915	5 873
Obligasjoner og sertifikater	0 - 20 %	2 021 415	373 782	2 171 930	312 090
Andeler i obligasjonsfond	20 - 150 %	1 265 576	635 944	1 255 640	665 097
Andre fordringer	20 - 100 %	11 633	11 478	9 502	8 563
Sum virkelig verdi		7 692 776	5 196 532	6 863 677	4 263 945
Urealiserte gevinster			-918 367	-1 356 344	-1 159 030
Betingede forpliktelser		250 000	250 000	147 555	145 223
Beregningsgrunnlag			4 528 165		3 250 138

	31.12.2015	31.12.2014
Ansvarlig kapital		
Innskutt egenkapital	34 900	34 900
+ Annen opptjent egenkapital	499 008	359 742
Sum kjernekapital	533 908	394 642
+ Ansvarlig lånekapital	34 900	34 900
Netto ansvarlig kapital	568 808	429 542
Krav til ansvarlig kapital 8 %	362 253	260 011
Netto ansvarlig kapital utover kapitaldekningskrav	206 555	169 531
Kapitaldekningsprosent	12,56 %	13,22 %

Avstemming mellom kjernekapital og balanseført egenkap	31.12.2015	31.12.2014
Kjernekapital	533 908	394 642
Urealiserte gevinster i selskapsporteføljen	129 980	109 142
Risikoutjevningfond	31 894	16 920
Sum balanseført egenkapital	695 782	520 704

Note 24 - Resultatanalyse

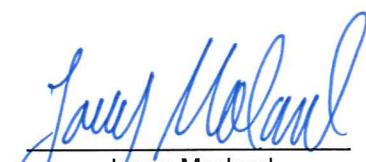
	2015	2014
Avkastningsresultat i kollektivporteføljen		
Inntekt fra investeringer i kollektivporteføljen	740 761	471 996
Garantert avkastning på premiereserve og premiefond	-150 975	-139 395
Avkastningsresultat	589 786	332 601
Overført til erstatningsavsetninger	4 726	3 064
Overført til risikoutjevningssfond	2 331	1 523
Overført til premiereserve	243 850	50 336
Overført til tilleggsavsetninger	191 260	277 678
Overført til premiefond	83 615	-
Overført til pensjonistenes overskuddsfond	62 827	-
Overført til egenkapital	1 177	-
Sum disponering av avkastningsresultat	589 786	332 601
Risikoresultat i kollektivporteføljen		
Risikoresultat, død	-3 010	4 093
Risikoresultat, opplevelse	10 703	7 923
Risikoresultat, uførhet	17 594	29 779
Risikoresultat	25 287	41 795
Overført til risikoutjevningssfond	12 644	-
Overført til premiereserve	122	41 795
Overført til premiefond	7 958	-
Overført til pensjonistenes overskuddsfond	4 563	-
Sum disponering av risikoresultat	25 287	41 795
Administrasjonsresultat		
Påløpt administrasjons- og forvaltningspremie	22 663	24 618
Netto frigjort administrasjonsreserve	5 530	4 443
Forvaltningskostnader	-3 929	-3 625
Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	-7 782	-7 716
Administrasjonsresultat	16 482	17 720
Teknisk regnskap		
Teknisk regnskap før overføringer og premier til egenkapitalen	631 555	392 116
Forfalt rentegarantipremie og fortjenesteelementer	49 795	41 664
Overskudd tilordnet forsikringskontraktene	-598 921	-372 873
Oppreservering av premiereserve finansiert av egenkapital	-	-51 512
Teknisk regnskap	82 429	9 395
Endring i opptjent egenkapital		
Overført til risikoutjevningssfond	14 975	1 523
Administrasjonsresultat i teknisk resultat	16 482	17 720
Forfalt rentegarantipremie og fortjenesteelementer	49 795	41 664
Netto gevinst på investeringer i selskapsporteføljen	118 337	67 206
Forvaltningskostnader og andre kostnader i ikke-teknisk regnskap	-1 090	-1 566
Tildelt andel av avkastning på fripoliser	1 177	-
Oppreservering av premiereserve finansiert av egenkapital	-	-51 512
Skattekostnad	-24 598	-3 968
Endring i opptjent egenkapital	175 078	71 067
Avstemming av endring i opptjent egenkapital		
Opptjent egenkapital 01.01	485 804	414 738
Opptjent egenkapital 31.12	660 882	485 804
Endring i opptjent egenkapital	175 078	71 066

Note 25 - Skattekostnad

	2015	2014
Totalresultat før skattekostnad	199 676	78 035
Beregnet inntektsskatt	53 913	20 259
Formuesskatt	982	623
Justering av tidligere år	-52	165
Skatteeffekt av permanente forskjeller	-26 703	-17 079
Effekt av endret skattesats	-3 542	-
Årets skattekostnad	24 598	3 968
Formuesskatt	982	623
Justering av tidligere år	-53	-94
Endring utsatt skatt	23 669	3 439
Årets skattekostnad	24 598	3 968
Midlertidige forskjeller	1 035 461	903 185
Underskudd til fremføring	-861 027	-829 333
Grunnlag for utsatt skatt	174 434	73 852
Beregnet utsatt skatt i balansen	43 609	19 940

Tananger, 31. desember 2015
15. mars 2016

Styret i ConocoPhillips Norge Pensjonskasse

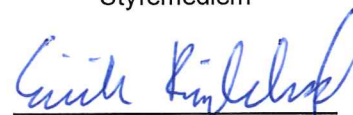

Jonny Mæland
Styreleder

Kristin Hovda Anfinssen
Styremedlem

Christian Bruusgaard
Styremedlem

Jarl Ellingsen
Styremedlem

Thomas A. F. Olafsrud
Styremedlem

Eirik Birkeland
Styremedlem

Johann Winkels
Styremedlem

Rønning Hillier
Daglig leder

ConocoPhillips Norge Pensjonskasse

Beretning fra aktuar 2015

Årets bruttopremie i hht §9-2 i lov om foretakspensjon utgjør MNOK 342. Premien er beregnet på dødlighetsgrunnlaget K2013FT (K2013 med Finanstilsynets minstekrav) og uføregrunnlag KU med grunnlagsrente på 2,0%.

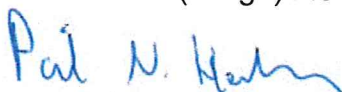
Årets avkastnings - og risikoresultat for kollektivporteføljen utgjør MNOK 615, hvor avkastningsresultatet er MNOK 590 og forsikringsteknisk risikoresultat er MNOK 25. Risikoresultatet fordeler seg på MNOK -3 på dødelighetsrisiko, MNOK 18 på uførerisiko og MNOK 11 på opplevelsesrisiko (langt liv). All pensjonsopptjening frem til 01.01.04 i pensjonskassen var basert på 4% grunnlagsrente. Som følge av lave markedsrenter ønsker pensjonskassen å styrke premiereserven på denne opptjeningen slik at denne opptjeningen blir på 3% grunnlagsrente. Engangspremien for dette er beregnet til omtrent MNOK 239. Pensjonskassen har søkt Finanstilsynet om å bruke overskudd til å styrke premiereserven for å dekke denne engangspremien. Søknaden er i skrivende stund ikke besvart, men regnskapet forutsetter at denne innvilges. Øvrig resultat er disponert som følger:

Resultatdisponering	MNOK
Avkastning til erstatningsavsetninger	5
Økning risikoutjevningfond (avkastning og tilført risikoresultat)	15
Regulering av fripoliser	5
Tilleggsavsetninger	191
Til premiefond (avkastningsresultat og risikoresultat)	92
Til pensjonistenes overskuddsfond (avkastningsresultat og risikoresultat)	67
Til egenkapital (20% av avkastningsoverskudd på fripoliser)	1
Styrking av premiereserven	239
Sum	615

Premiereserven pr 31.12.15 er MNOK 4 833 hvor det er benyttet samme beregningsgrunnlag som ved premieberegningen men med en grunnlagsrente på 3% for opptjening frem til 01.01.12, 2,5% for opptjening frem til 01.01.15 og 2% for opptjening i 2015. Den gjennomsnittlige grunnlagsrente på premiereserven utgjør 2,83% pr 31.12.15. Premiereserven inkluderer en administrasjonsreserve for dekning av fremtidige kostnader som i gjennomsnitt utgjør 4,1 % av netto premiereserve.

Vi bekrefter at pensjoner og eventuelle tillegg fra premiefond og pensjonistenes overskuddsfond er fastsatt i samsvar med bestemmelser i lov om foretakspensjon. Vi bekrefter videre at det forsikringstekniske oppgjør og fordeling av pensjonskassens overskudd slik det fremgår av tabellen over, er fastsatt i samsvar med bestemmelsene i lov om forsikringsvirksomhet og lov om foretakspensjon. Vi finner at pensjonskassens virksomhet er drevet på en forsikringsteknisk ansvarlig måte.

Oslo den 14. mars 2016
Mercer (Norge) AS

Pål N. Henriksen
Aktuar

Til styret i ConocoPhillips Pensjonskasse

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for ConocoPhillips Pensjonskasse, som består av balanse per 31. desember 2015, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapitalen og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for pensjonskassens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av pensjonskassens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet for ConocoPhillips Pensjonskasse avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av pensjonskassens finansielle stilling per 31. desember 2015 og av dens resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at styret og daglig leder har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av pensjonskassens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Stavanger, 15. mars 2016

ERNST & YOUNG AS

Tor Inge Skjellevik
statsautorisert revisor